

MAANTEEAMET

Riigiteede ajutine liikluskorraldus

Juhend liikluse korraldamiseks riigiteede ehitus- ja korrashoiutööl

MA 2018-009

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	3
EESSÕNA	3
1 MÕISTED	4
2 ÜLDISED PÕHIMÕTTED	4
3 LIIKLUSKORRALDUSE KAVANDAMINE	5
3.1 Ajutise liikluskorralduse projekt	5
3.2 Kooskõlastamine	5
3.3 Teavitamine	5
3.4 Piirangud tööde teostamisele	6
4 LIIKLUSKORRALDUSE EEST VASTUTAMINE JA LIIKLUSKORRALDUSVAHENDITE KÄITLEMINE	7
5 INFO JA TÄNUTAHVLITE PAIGALDAMINE	8
5.1 Objekti infotahvlite paigaldamine	8
5.2 Stendi ja tänutahvli paigaldamine	10
6 LIIKLUSKORRALDUSVAHENDITE KASUTAMINE	11
6.1 Liiklusmärkide ja tähiskoonuste kasutamine	11
6.2 Teekattemärgiste kasutamine	11
6.3 Fooride ja reguleerijate kasutamine	12
6.4 Hoiatustõkete kasutamine	13
6.5 Löögileevendite kasutamine	15
6.6 Ohutuslampide kasutamine	15
6.7 Kaitsepiirete kasutamine	16
7 KIIRUSPIIRANGUTE KEHTESTAMINE	17
8 ÜMBERSÕIDUTEED	17
9 ERIVEOSED JA TAKISTUSED TEE KOHAL	18
10 KORRASHOIUTÖÖDE TÄHISTAMINE	18
11 AJUTISE LIIKLUSKORRALDUSE DOKUMENTEERIMINE	19

SISSEJUHATUS

Juhendi eesmärk on ühtlustada ajutise liikluskorralduse nõudeid riigiteede ehitus- ja korrashoiutöödel. Korrashoiutööde tähistamisel juhinduda 10.osast. Juhendisse on koondatud Maanteeameti lepingute ja hankedokumentide lisatingimused, mis on mõeldud kasutamiseks eelkõige riigiteedel, kuid mida võib kasutada ka teistel avalikult kasutatavatel teedel.

Lisaks juhendile tuleb järgida ajutise liikluskorralduse nõudeid, mis on toodud teetööde tehnilises kirjelduses, majandus- ja taristuministri 13.07.2018.a määruses nr 43 [Nõuded ajutisele liikluskorraldusele](#) (edaspidi määrus), majandus- ja taristuministri 14.07.2015.a määruses nr 92 [Tee seisundinõuded](#) ja teistes kehtestatud normdokumentides.

Kõrvalekalded juhendist on lubatud juhtudel kui järgitakse Eestile lähedastes kliimavöötmes asuvate Euroopa riikide projekteerimise norme ning muid juhendmaterjale ja kui sellega luuakse tingimused ohutumaks liiklemiseks. Teiste riikide normide ja juhendmaterjalide kasutamisel peab põhjendama nende kasutamise vajadust. Maanteeameti loal võib katseliselt kasutada uusi liikluskorraldusvahendeid.

EESSÕNA

Juhendi muudatuse tingis majandus- ja taristuministri 13.07.2018.a määruse nr 43 „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ vastu võtmine. Juhendist on välja jäetud nõuded mida sisaldab uuendatud määrus.

Juhendiga on täiendatud nõudeid liikluse reguleerijale, ohutuslampide kasutamisele, piirete kasutamisele ja liikluskorralduse muudatuste dokumenteerimisele.

Juhendi muudatuse koostas töögrupp järgmises koosseisus:

- Jaan Saia
- Jarmo Vooglaine
- Erik Vahemäe
- Janno Sammul

Muudatus saadeti läbi vaatamiseks ja ettepanekute esitamiseks Maanteeameti ehituse ja liikluskorralduse osakondadele, Asfaldiliidule ning liikluskorraldusega tegelevatele ettevõtetele.

1 MÕISTED

1.1. Käesoleva juhendi tähenduses loetakse:

Tellija - isik või amet kes tellib riigiteel tegevusi millised nõuavad liikluse ajutist ümberkorraldamist.

Tee omanik - riigitee puhul Maanteeamet, kohaliku tee puhul kohalik omavalitsus, eratee puhul eraõiguslik isik, metsatee puhul Riigimetsa majandamise keskus.

Töövõtja - teel või teemaal tööd tegev isik või amet

2 ÜLDISED PÕHIMÕTTED

- 2.1. Ajutise liikluskorralduse üldnõuded milledest tuleb teel töötamisel lähtuda on toodud määruses [„Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ § 3](#)
- 2.2. Töövõtja vastutab ja katab kõik kulud, mis osutuvad tööde teostamisel vajalikuks seoses ohutute liiklustingimuste tagamise ja ajutise liikluskorraldusega, sh: projekteerimine, vajalike lubade ja kooskõlastuste hankimine, vajadusel ajutiste ümbersõitude ehitamine, liikluskorraldusvahendite valmistamine, paigaldamine ja korrashoid. Töövõtja peab hooldama ajutisi ümbersõiduteid ja seal paiknevaid liikluskorraldusvahendeid kogu liikluskorraldusprojekti rakendamise ulatuses.
- 2.3. Tööpiirkonnas liiklusõnnetuse tagajärjel või loodusjõudude poolt liikluskatkestuse toimumisel teostab esmase liikluskorralduse ümberkorraldamise korrashoiu ettevõtte, edasine tegevus toimub vastavalt lepingule.

3 LIKLUSKORRALDUSE KAVANDAMINE

3.1 Ajutise liikluskorralduse projekt

- 3.1.1. Iga ajutist liikluskorraldust nõudva tegevuse puhul koostatakse liikluskorralduse projekt, millele lisatakse jooniseid vastavalt tööde teostamisele.
- 3.1.2. Ajutise liikluskorralduse projektis kirjeldatakse kavandatud tegevusi ajutise liikluskorralduse teostamiseks. See koosneb seletuskirjast, joonistest ja lisadest ning peab sisaldama tööpiirkondade üldist liikluskorralduse lahendust ja olulisemate tööetappide liikluskorralduse jooniseid.
- 3.1.3. Kogu lepinguperioodi jooksul esitatavad liikluskorralduse joonised koos muu dokumentatsiooniga moodustavad ühe tervikliku liikluskorralduse projekti.
- 3.1.4. Kahe objekti kattumisel, tuleb kattuv alal liikluskorralduse projekti koostamisel arvestada samasse kohta eelnevalt koostatud projektiga ja need omavahel kooskõlla viia. Ühisel lõigul liikluskorralduse eest vastutaja määrab tee omanik.
- 3.1.5. Liikluskorralduse projektis või lisatud liikluskorralduse joonistel peab olema nimetatud liikluskorraldusvahendeid käitlev isik ja tööde kirjelduses peab olema selgitatud kuidas tagatakse liikluskorraldus tööde tegemise ajal ning tööde vaheaegadel.
- 3.1.6. Liikluskorralduse joonisele kantakse olemasolevad liiklusmärgid, ajutise liikluskorralduse teostamiseks vajalike liikluskorraldusvahendite asukohad ja muu asjakohane teave (näiteks tööpiirkonna sisse- ja väljasõidud, sõidukite parkimine, ümbersõidud).
- 3.1.7. Liikluskorralduse projekt peab olema kättesaadav objektil (paberil või digitaalselt), et selle järgi oleks võimalik kontrollida ajutise liikluskorralduse paigaldamist. Liikluskorralduse projekti kättesaadavuse objektil peab tagama liikluskorralduse eest vastutav isik.

3.2 Kooskõlastamine

- 3.2.1. Töövõtja peab tellijalt ja tee omanikult kooskõlastuse saamiseks esitama liikluskorralduse projekti vähemalt 10 päeva enne ajutise liikluskorralduse kehtestamist. Liikluskorralduse projektile tööde käigus täiendavate jooniste lisamisel või muutmisel peab need esitama tellijale kooskõlastamiseks vähemalt 3 tööpäeva enne muudatust.
- 3.2.2. Tee või teelõigu läbimise aja pikenemisel üle 10 minuti, kandevõime või gabariitide vähenemisel ning mõne sõidukiliigi liikluse piiramise korral tuleb liikluskorralduse projekti esitamisel arvestada, et eelteavitus tuleb saata vähemalt 14 päeva enne kavandatava liikluskorralduse muudatuse kehtima hakkamist. Eelteavitus, mis on seotud tee täieliku sulgemisega, tuleb saata vähemalt 30 päeva enne tee sulgemist. Eelneval kokkuleppel eelteavituse saajaga võidakse rakendada ka lühemaid tähtaegasid.
- 3.2.3. Tellija nõudmisel peab liikluskorralduse projekti kooskõlastama kohaliku omavalitsusega ja teiste tellija poolt määratud isikutega.

3.3 Teavitamine

- 3.3.1. Töövõtja on kohustatud teavitama Maanteeametit tööde alustamisest ja liikluskorralduse muudatustest Tark Tee liikluspiirangute iseteeninduskeskkonnas, millele pääseb ligi

Maanteeameti e-teeninduse kaudu. Teavitus tuleb saata vähemalt 1 ööpäev enne tööde alustamist või liikluskorralduse muudatust.

3.3.2. Kui tellijal on projekti tutvustav veebilehekülg, siis peab töövõtja esitama tellijale liikluskorralduse muudatusi puudutava info projekti tutvustavale leheküljele üles panemiseks vähemalt 5 päeva enne vastavat muudatust. Joonised tuleb esitada pdf-formaadis.

3.4 Piirangud tööde teostamisele

Kui lepingus pole ette nähtud teisiti, on keelatud teha põhimaanteedel ja teedel mille liiklussagedus on üle 5000 autot/ööpäevas töid, mis toovad endaga kaasa kiiruse piiramise alla 50 kilomeetrit tunnis või kus pole tagatud vähemalt 1+1 sõiduraja olemasolu järgnevatel aegadel:

- riigipühade eelsel päeval;
- reede ja pühapäeva pärastlõunal kell 15.00 - 20.00.

4 LIKLUSKORRALDUSE EEST VASTUTAMINE JA LIKLUSKORRALDUSVAHENDITE KÄITLEMINE

- 4.1 Töövõtja määrab liikluskorralduse eest vastutava isiku, kes vastutab tööpiirkonnas ohutute liiklustingimuste tagamise eest. Vastutava isiku kohustused on toodud määruises [„Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ §4 \(5\)](#).
- 4.2 Töövõtja määrab isiku, kes tegeleb liikluskorraldusvahenditega (edaspidi liikluskorraldusvahendeid käitlev isik).
- 4.3 Liikluskorraldusvahendeid käitlev isik on kohustatud:
- 4.3.1. viibima objektile olukordades, kus tehakse lepingukohaseid töid;
 - 4.3.2. paigaldama liikluskorraldusvahendid vastavalt kooskõlastatud projektile või joonisele;
 - 4.3.3. kontrollima kehtestatud ajutise liikluskorralduse vastavust projektile või joonisele;
 - 4.3.4. Kontrollima liikluskorraldusvahendite seisukorda ning nähtavust. Kontroll tuleb teostada pärast iga olulist liikluskorralduse muudatust, kuid mitte harvem kui üks kord ööpäevas. Ülevaatus tuleb dokumenteerida;
 - 4.3.5. Puuduste avastamisel viima liikluskorraldusvahendid ja nende paigalduse vastavusse projekti või joonisega nende puudumisel kehtivate õigusaktidele;
 - 4.3.6. puuduste avastamisel tuleb liikluskorraldusvahendid korrastada esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui:
 - 2 tunni jooksul hoiatus-, eesõigus- ja keelumärgid;
 - 12 tunni jooksul ümbersõitu tähistavad märgid;
 - 24 tunni jooksul muud märgid.
- 4.4. Kui liikluskorraldus ei vasta nõuetele, on töövõtja kohustatud peatama tööd puuduliku liikluskorraldusega lõigul kuni rikkumise kõrvaldamiseni, v.a. juhul kui tellija või omanikujärelevalve annab nõusoleku töid jätkata.

5 INFO JA TÄNUTAHVLITE PAIGALDAMINE

5.1 Objekti infotahvlite paigaldamine

- 5.1.1. Kui teetöödest põhjustatud piirang kestab kauem kui kolm ööpäeva või kui lõigul liiklus täielikult suletakse, siis tuleb paigaldada liiklusmärgid 595a, 595b või 595c (näidiskujundused on toodud tabelis 1).
- 5.1.2. Sobivasse kohta enne esimesi teetöödest hoiatavaid liiklusmärke peab paigaldama risti tee teljega valguspeegeldava taustaga liiklusmärgid 595a „Ajutise liikluskorralduse teave“ mis teavitavad liiklejaid teetöödest. Märgile kantakse järgmine teave:
- lihtsustatult teetöödega hõlmatud teelõigu nimi, millest võib loobuda, kui puudub teelõiku iseloomustav nimetus;
 - teetöid iseloomustav teetööde liik;
 - teetöödega hõlmatud teelõigu pikkus;
 - teetööde lõppemise aeg;
 - töid teostava ettevõtte nimi.
- 5.1.3. Töölõigu algusse, kus on võimalik ohutult peatuda, peab paigaldama rööpselt tee teljega kollase, valgust mittepeegeldava taustaga liiklusmärgi 595b „Ajutise liikluskorralduse teostajate teave“ millele peavad olema kantud järgmised andmed:
- objekti nimi ja teetööde üldine nimetus;
 - tellija nimi, aadress, telefoninumber;
 - töövõtja nimi, aadress, telefoninumber;
 - töövõtja projektijuhi nimi, telefoninumber;
 - liikluskorralduse eest vastutaja nimi, telefoninumber;
 - omanikujärelevalvet teostava ettevõtja nimi, isiku nimi, telefoninumber;
 - töödega hõlmatud lõigu pikkus.
- 5.1.4. Märkidel on kollasel taustal must tekst mille suurtähe kõrgus valida vastavalt tabelis nr 3 toodule.
- 5.1.5. Märkide kujundamisel arvestada EVS 613 „Liiklusmärgid ja nende kasutamine“ tekstiliste märkide kujundamise nõuetega. Märgil 595a „Ajutise liikluskorralduse teave“ tuleb kasutada liiklusmärki 158 „Teetööd“ küljepikkusega 700 mm.
- 5.1.6. Teel või teelõigul ainult üheliigilise töö tegemisel (pindamine, metsaraie, kaablipaigaldus jne.) paigaldatakse töölõigu algustesse sobivasse kohta teega risti liiklusmärki 595c „Tööliigi teave“.

Tabel 1. Infotahvlite kujundamine

595a „Ajutise liikluskorralduse teave“ Risti tee teljega, kollase valgustpeegeldava kilega	Nelja tekstiväljaga	TEETÖÖDE LIIK Pikkus: 5 km Valmib: 12. 12. 2016 Teede Ehitaja OÜ
	Viie tekstiväljaga	OBJEKTI NIMI TEETÖÖDE LIIK Pikkus: 5 km Valmib: 12. 12. 2016 Teede Ehitaja OÜ
595b „Ajutise liikluskorralduse teostajate teave“ Rööpselt tee teljega kollase valgust mitte peegeldava kilega		Objekt: ...(objekti nimi / tee nimetus).. ...(töö üldine nimetus).. Tellija: ...(Tellija nimi).. ...(aadress)...., tel: ...(telefoni nr).. Töö tegija:...(ettevõtte nimi).. ...(aadress)...., tel: ...(telefoni nr).. Töö tegija projektijuht: ...(nimi)...., tel: ...(telefoni nr).. Liikluskorralduse eest vastutav isik: ...(nimi)...., tel: ...(telefoni nr).. Omanikujärevalvet teostav isik: ...(ettevõtte nimi).. ...(nimi)...., tel: ...(telefoni nr).. Tööpiirkonna pikkus:...(km/m)
595c „Tööliigi teave“		900 mm PINDAMISTÖÖD OÜ TEEDEEHITAJA tel. 555 5555 900 mm

Tabel 2. Märstile „Ajutise liikluskorralduse teave“ kantavad arvsuurused sõltuvalt lõigu pikkusest

Liikluserk 595a „Ajutise liikluskorralduse teave“ kantav teelõigu pikkus	
Teetööde lõigu pikkus	Märstile kantava lõigu pikkuse samm
10 m kuni 100 m	10 m
100 m kuni 900 m	100 m
1 km kuni 2 km	0,1 km
2 km kuni 5 km	0,5 km
5 km km-st edasi	1 km

Tabel 3. Märkidele 595a „Ajutise liikluskorralduse teave“ ja 595b „Ajutise liikluskorralduse teostajate teave“ kantavate kirjete suurtähe kõrgused

Kasutuskoh	595a Ajutise liikluskorralduse teave (teega risti)	595b Ajutise liikluskorralduse teostajate teave (rööpselt tee teljega)
Asula	150 mm	25 mm
Põhimaantee	200 mm	25 mm
Tugimaantee	150 mm	25 mm
Kõrvalmaantee	100 mm	25 mm

5.2 Stendi ja tänutahvli paigaldamine

- 5.2.1 Tellija nõudmisel peab töövõtja seitsme päeva jooksul alates töö alustamiskuupäevast paigaldama stendid ja ühe nädala jooksul pärast tööde lõpetamist peab töövõtja stendid asendama tänutahvlitega. Nõude kohustuslikus määratakse lepingus.
- 5.2.2 Stendid ja tänutahvlid peavad vastama Vabariigi Valitsuse 12. septembri 2014. a määrusele nr 146 "Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõuded ja kord". Stendi hoitakse üleval projekti abikõlblikkuse perioodi algusest selle lõpuni.
- 5.2.3 Stendil peavad muuhulgas olema töövõtja ja omanikujärelevalve projektijuhtide nimed koos mobiiltelefoni numbritega.
- 5.2.4 Tänutahvli suurus peab olema 600x1000mm.

6 LIIKLUSKORRALDUSVAHENDITE KASUTAMINE

Liikluskorraldusvahendite kasutamisel juhinduda määruse „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ peatükis 2 kirjeldatust.

6.1 Liiklusmärkide ja tähiskoonuste kasutamine

- 6.1.1 Ehitusaegsel liikluskorraldusel paigaldatavatel liiklusmärkidel kasutada vähemalt II klassi valgustpeegeldavat kilet.
- 6.1.2 Hoiatus- ja keelumärgid ning osutusmärgid 53, lisateetahvliid ja märgid 681, 682, 683, 684, 685b ja 686 peavad olema kollasetaustalised.
- 6.1.3 Ajutiste märkide mõju peatamiseks kasutatava kattelindi eemaldamisel tuleb jälgida, et olemasoleva märgi pind ei saaks kahjustatud, samuti tuleb eemaldada liimi jäägid.
- 6.1.4 Lisaks määruse „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ §9 (7) kirjeldatule tuleb täiendavalt sõiduteel, mille liiklussagedus on üle 10 000 sõiduki ööpäevas või mitme samasuunalise sõidurajaga teel paigaldada kõik hoiatus- ja keelumärgid kahele poole sõiduteed.

6.2 Teekattemärgiste kasutamine

- 6.2.1 Ajutise teekattemärgiste tegemiseks kasutada kollast värvi teekattemärgiseid.
- 6.2.2 Teekattemärgised peavad vastama standardi EVS 614 „Teemärgised ja nende kasutamine“ nõuetele. Märgistuse valgustpeegeldavus ei tohi märgiste kasutuseloleku aja jooksul langeda alla $60 \text{ mcd} \cdot \text{m}^{-2} \cdot \text{lx}^{-1}$.
- 6.2.3 Ajutine teekattemärgistus on nõutav kui sõiduradade kulgemine või laiused on võrreldes alalise liikluskorraldusega muudetud.
- 6.2.4 Teekattemärgiseid tuleb teha asfaltkattega teel vähemalt tabelis 4 määratud juhtudel.

Tabel 4. Teekattemärgiste kasutamine

Liiklussagedus (autot ööpäevas)	Telgjoon	Äärejoon	Nooled	Märkused
1000 - 3000	X	-	Kanaliseeritud ristmikel	Tee servad peavad olema tähistatud märkidega 686
>3000	X	X	Kanaliseeritud ristmikel ja enne põikekohti	Tee servad peavad olema tähistatud märkidega 686 kui peenar on teekattest madalama rohkem kui 5 cm

- 6.2.5 Teedel liiklussagedusega üle 4000 auto ööpäevas kasutada katte olemasolul põikekohtade plaanikõverate tähistamisel kollast valgustpeegeldavat märgistustepi juhul, kui ei ole liiklust võimalik muude vahenditega suunata.

- 6.2.6 Kui kehtestatud ajutine liikluskorraldus läheb teel oleva teekattemärgistusega vastuollu, katta alaline teekattemärgis selleks ettenähtud katteteibiga või eemaldada. Värv kasutamine teekattemärgiste katmiseks ei ole lubatud.
- 6.2.7 Ajutise liikluskorralduse kehtivuse lõpetamisel eemaldada ajutine kollane teekattemärgis. Juhul kui ei ole kasutusel eemaldatav märgistuslint ning kate jääb kasutusele, siis tuleb eemaldamiseks kasutada kõrgsurvevee tehnoloogiat. Kasutatav süsteem peab olema suletud, eemaldama teekattelt üleliigse vee ja kõrvaldatud teekattemärgised ning hoiustama need töösõiduki vastavas mahutis. Muudel juhtudel võib kasutada ka muid tehnoloogiaid (nt freesimine).

6.3 Fooride ja reguleerijate kasutamine

- 6.3.1 Sõidusuuna sulgemisel 1+1 sõidurajaga teedel tuleb kasutada foore, reguleerijaid või eesõigusemärke vastavalt tabelile 10. Liiklussageduse andmed tuleb kontrollida projektist või teeregistrist.
- 6.3.2 Ajutise foorisüsteemi foorid peavad olema varustatud sekundinäidikuga või sõiduki olemasolu tuvastava anduriga.
- 6.3.3 Lähtudes liiklusvoogude iseloomust (nt. kõigi objekti läbijate summaarne ooteaeg on andurite kasutamisel väiksem) või tellija poolt esitatud nõuetest tuleb kasutada andureid, mis, peavad suutma reguleerida fooritulede pikkust ja süttimist vastavalt liiklusvoole. Muudel juhtudel tuleb kasutada sekundinäikut, mis peab kahanevalt näitama punase tule tsükli ajalist pikkust.

Tabel 5. Sõidusuuna sulgemise pikkused

Liiklussagedus autot/ööpäevas	Töömaa pikkus, m (kaugus foorist foorini või reguleerijast reguleerijani)							
	0 - 100	101-200	201 - 250	251 - 750	751 - 1250	1251- 1750	1751- 2500	2501-3250
0 - 500	E	E	F	F	F/R	F/R	F/R	R
501-1000	E	E	F	F	F/R	F/R	R	R
1001- 2000	E	E*	F	F	F/R	F/R	R	R
2001-3000	E*	F	F	F/ R	F/R	R	R	R
3001- 5000	F	F	F	F/ R	F/R	R	R	R/Ö
5001- 7000	F	F	F	F/R	R	R	R	R/Ö
7001-10000	F/R	F/R	F/R	F/R	R	R	R/Ö	R/Ö
10001-13000	F/R	F/R	F/R	R	R	R/Ö	R/Ö	R/Ö
>13 000	F/R	F/R	F/R	R/Ö	R/Ö	R/Ö	R/Ö	R/Ö

F - foor

E - eesõigusemärgid või isereguleerimine tingimusel, et vajalikud nähtavused oleksid tagatud
E - tiptundidel (tipptund määratakse objektipõhiselt) tuleb eesõigusemärkide asemel kasutada foore või reguleerijat.*

R - reguleerija

R/Ö – kasutatakse reguleerijat ja töid teostatakse ajavahemikul 20.00 -7.00

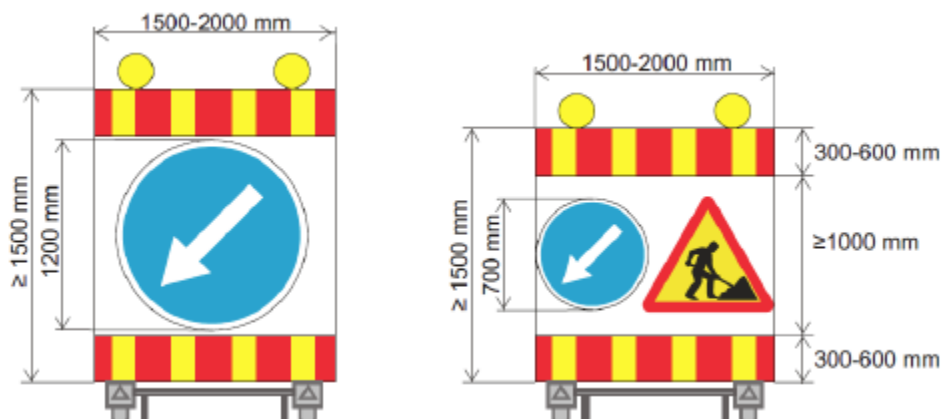
F/R - tiptundidel (tipptund määratakse objektipõhiselt) tuleb fooride asemel kasutada reguleerijat.

- 6.3.4 Foori pea alumise serva kõrgus sõidutee kattest peab olema vähemalt 1,5 meetrit.
- 6.3.5 Kui ühel tee ehituse objektil kasutatakse järjestiku vähemalt 2 foorikomplekti samaaegselt ja foorid töötavad aegjuhtimisel, siis tuleb foorid häälestada rohelisse lainesse kui liiklussagedus on suurem kui 1000 autot/ööpäevas, kui reguleeritavate lõikude vaheline kaugus on lühike ja ühe reguleeritava lõigu järjekord võib pikeneda teise reguleerimislõiguni.
- 6.3.6 Fooride kasutamisel peab sõiduki peatamiskoha osutamiseks kasutama märki 591 „Stoppjoonemärk“.
- 6.3.7 Liikluse korraldamisel fooride või reguleerijatega peab jääma sõidukite peatumiskoht kitsenemiskohast sellisel kaugusel, et oleks võimalik kitsenemiskohale sujuvalt sõita ja sealt väljuda.
- 6.3.8 Reguleerija olemasolul tuleb foorid eemaldada.
- 6.3.9 Liikluse reguleerija peab kandma EVS-EN ISO 20471 standardile vastavat 3.klassi kõrgnähtavusega kollakas-rohelist, vähemalt poolvarrukatega märguriietust. Erandina võib ühekordse tõstetöö või masinate manööverdamise ajal reguleerimisel kanda 2. klassi nõuetekohast ohutusriietust.
- 6.3.10 Reguleerija peab märguannet andma punase või liiklusmärgi 311 „Sõidu keeld“ kujutisega kettaga, mis on kaetud vähemalt R2 klassi valgustpeegeldava materjaliga ja mille läbimõõt on vähemalt 200 mm.

6.4 Hoiatustõkete kasutamine

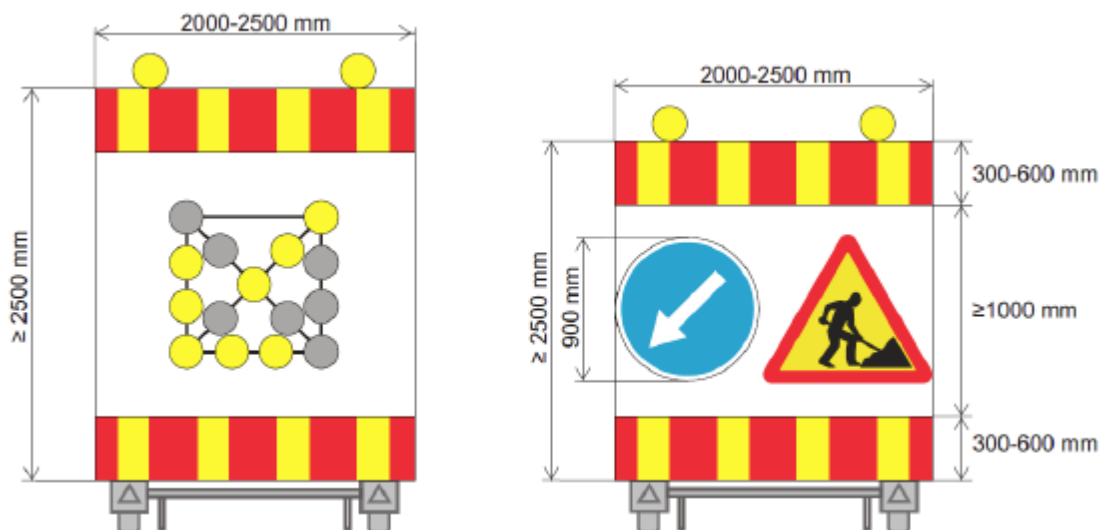
6.4.1 Hoiatustõke on paikne või järel veetav liikluskorraldusvahendite kombinatsioon, mida kasutatakse liiklejate hoiatamiseks või suunamiseks remondiobjektidel ja p. 4.5.7 nimetatud tööde tegemisel liiklusele avatud teel. Hoiatustõkked jagunevad olenevalt kasutusotstarbelt järgmiselt:

- a) I rühma hoiatustõke joonis 1, on konstruktsioon, millel kasutatakse vähemalt II suurusgrupi liiklusmärke 421, 422 ja 158 ja kahte vilkuvat kollast suundohutuslampi. Hoiatustõket tuleb kasutada päeval ajal järelveetavana liikuvate tööde tähistamiseks teedel liiklussagedusega on alla 1500 sõiduki ööpäevas.

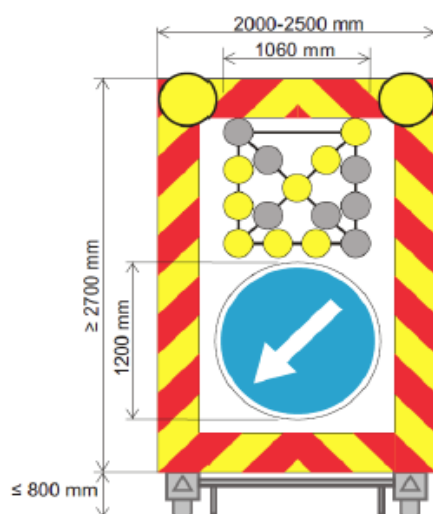
Joonis 1. I rühma hoiatustõke.

- b) II rühma hoiatustõke, joonis 2, on konstruktsioon, mille kasutatakse vähemalt III suurusgrupi liiklusmärke 421, 422, 158 ja kahte vilkuvat kollast suundohutuslampi. Liiklusmärkide asemel võib kasutada ka suunavat valgusseadet. Seda tuleb kasutada olukordades, kus ei ole võimalik kasutada I rühma hoiatustõket ning ei ole nõutud III rühma hoiatustõket.

Joonis 2. II rühma hoiatustõke.

- c) III rühma hoiatustõke, joonis 3, on konstruktsioon, mille kasutatakse vähemalt 1200 millimeetrise läbimõõduga märki 421 või 422 ja lisaks kahele vilkuvale kollasele suundohutuslambile tuleb kasutada suunavat valgusseadet. Kasutatakse mitme samasuunalise sõidurajaga või suurendatud suurima lubatud sõidukiirusega teedel.

Joonis 3. III rühma hoiatustõke.

- 6.4.2 Väiksema rühma hoiatustõkke asemel on lubatud kasutada suurema rühma hoiatustõket.
- 6.4.3 Hoiatustõkke suundohutuslambid ja suunav valgusseade peavad vilkuma vaheldumisi selliselt, et ei tekiks olukorda, kus kõik hoiatustõkke lambid on kustunud.
- 6.4.4 Lähim hoiatustõke paigaldatakse töökohast 20-50 meetri kaugusele.
- 6.4.5 Hoiatustõkke paigutus peab tagama hoiatustõkke nähtavuse vähemalt peatumisnähtavuse ulatuses.
- 6.4.6 Hoiatustõkkeid kasutatakse järgmistel juhtudel:
- sõiduraja lõppemine;
 - teekattemärgistustööd;
 - teepeenaral tehtavad tööd;
 - liikuva iseloomuga tööd.
- 6.4.7 Alates 01.2019 tuleb kasutada 1 + 1 teedel lubatud suurima sõidukiirusega üle 70 km/h ja mille liiklussagedus on suurem kui 5000 sõidukit ööpäevas valgusnoolega varustatud vähemalt II rühma hoiatustõket.

6.5 Löögileevendite kasutamine

- 6.5.1 Teetöödel kasutatav löögileevendi peab olema selleks otstarbeks ehitatud, toimivuselt sobilik ja edukalt katsetatud vastavalt CEN/TS 16786, NCHPR 350 või MASH standardite nõuetele.
- 6.5.2 Löögileevendi kasutamise vähimad nõuded on kirjeldatud määruse „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ § 25 (7).
- 6.5.3 Alates 01.01. 2020.a. tuleb kasutada teedel mille liiklussagedus on suurem kui 5000 sõidukit ööpäevas III grupi hoiatustõket koos löögileevendiga.

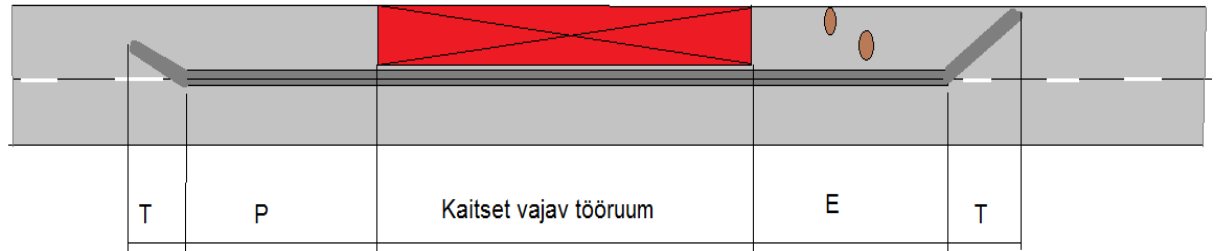
6.6 Ohutuslampide kasutamine

- 6.6.1 Ohutuslampe peab kasutama sõidukite suunamiseks või teel oleva takistuse esiletoomiseks.
- 6.6.2 Sõidukite suunamiseks kasutatavad ohutuslambid (valgusnool, suundohutuslambid, lampide rida ja hoiatustõkkel kasutatavad hoiatuslambid) peavad töötama nii valge kui ka pimedal ajal.
- 6.6.3 Teel oleva takistuse esiletoomise nõuded ohutuslampidega on toodud määruse [„Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ § 15](#).
- 6.6.4 Ohutuslampide valgustugevus peab olema automaatselt kohanduv välistele valgustingimustele.
- 6.6.5 Sõidukite suunamiseks kasutatav lampide rida koosneb vähemalt viiest järjestikku asetsevast ja jadamisi vilkuvast suundohutuslambist. Lampide süttimise ja kustumise ahel peab olema loogiline ning liiklejat korrektselt suunav. Esineda ei tohi ahelast erinevalt vilkuvaid lampe.

6.7 Kaitsepiirete kasutamine

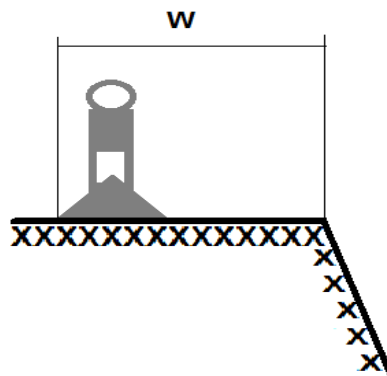
6.6.1. Ajutise pörkepiirde kasutamisel juhinduda määrusest „Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“

6.6.2. Ajutise piirde pikkus enne (E) ja pärast (P) kaitsmist vajavat tööruumi peab lubatud suurima kiiruse 50 km/h korral olema lähtuvalt kasutatavast piirdest vähemalt 30 meetrit ning 70 km/h korral vähemalt 50 meetrit (joonis 4). Piirdele tuleb lisada piirde algus- ja lõpuosad T.

Joonis 4. Piirde plaanilahendus

6.6.3. Piirde paigaldamisel tööruumi kaitsmiseks peab piirde esiserva ning kaitset vajava ruumi vahemaa olema võrdne või suurem piirde tootja poolt kinnitatud töölaieusega W (joonis 5).

Joonis 5. Piire kaeviku või silla serval

6.6.4. Teedel millel liigub sõiduplaani järgne või eritellimusel liinivedu kasutada sildadel alati T3 ohjeldamise tasemega piirdeid.

7 KIIRUSPIIRANGUTE KEHTESTAMINE

- 7.1 Ohutuse tagamiseks kontrollitakse vajadusel ajutiselt kehtestatud suurimast lubatud sõidukiirusest kinnipidamist ning kontrollimise tulemustest lähtuvalt peab liikluskorralduse eest vastutav isik võtma liikluse rahustamiseks kasutusele täiendavad meetmed. Muudetud suurima lubatud sõidukiirusega teelõigul ei tohi 85% sõidukite kiirus olla 15% suurem kehtestatud suurimast lubatud sõidukiirusest.
- 7.2 Lubatud suurimat sõidukiirust piiratakse ainult juhtudel kui see on vajalik liiklejate ja töötajate ohutuse tagamiseks tööruumis. Tööruumina käsitletakse ainult seda ala, kus teetööde masinad või teetöölised teostavad vahetult teetöid.
- 7.3 Kui liikluskorralduse muutmisel nähakse ette ümberpõikekohad, plaani ja püstkõverad, tõusud ning langused, tuleb nende ja neid ühendavate üleminekute projekteerimisel arvestada teedel liiklussagedusega üle 3000 sõiduki ööpäevas projektkiiruseks 50 kilomeetrit tunnis lähtetasemega E – erandlik.
- 7.4 Üldjuhul tuleb kehtiv kiiruspiirang valida järgnevate põhimõtete alusel:
- kohtades, kus inimesed töötavad vahetult sõiduteel ja nad ei ole tõketega liiklusest eraldatud – 30 kilomeetrit tunnis;
 - mullatööde teostamisel kui pole võimalik tagada seisundinõuete täitmist – 30, 50 või 70 kilomeetrit tunnis;
 - teekate on paigaldatud, kuid teepeenrad täitmata ja madalamad kuni 12 cm – 70 kilomeetrit tunnis, madalamad kuni 5cm – kiirust ei piirata;
 - kattemärgistuse puudumine – ei nõua piirangut;
 - töömaalt on eemaldatud tähispostid – ei nõua piirangut;
 - mehhanismid töötavad teel või teepeenral – 50 või 70 kilomeetrit tunnis;
 - üks sõidurada on liiklusele suletud – 50 või 70 kilomeetrit tunnis;
 - tehnoloogiast (stabiliseerimine, pindamine jne.) tulenev piirang – 30, 50 või 70 kilomeetrit tunnis.

8 ÜMBERSÕIDUTEED

Ümbersõit tuleb tähistada vastavalt määruse [„Nõuded ajutisele liikluskorraldusele“ lisa 1 tabelile 11.](#)

9 ERIVEOSED JA TAKISTUSED TEE KOHAL

- 9.1. Sõidutee kohal paiknevad takistused tuleb tähistada vastavalt määruse „[Nõuded ajutisele liikluskorraldusele](#)“ §28.
- 9.2. Gabariidiväraval kasutatava liiklusemärgi 684 „Hoiatustara“ alumise serva kõrgus teekattest peab olema 0,1 m võrra madalam, kui gabariidiväraava tähistatava rajatisel oleva märgi 684 kõrgusest teepinnast.
- 9.3. Kõrguspiirangut tähistavale märgile 343 „Kõrguspiirang“ kantakse arvsuurus, mis on 0,1 m võrra väiksem kui gabariidiväraval kasutatava liiklusemärgi 684 „Hoiatustara“ alumise serva kõrgus teekattest. Arvsuurst ümardatakse allapoole kuni täiskümnenendini (nt 3,28 ümardatakse 3,2 peale). Kõrgused mõõdetakse 0,05 m täpsusega.

10 KORRASHOIUTÖÖDE TÄHISTAMINE

- 10.1. Teel töötavad sõidukid peavad olema märgatavad. Teetöid tegeval sõidukil peab olema sisse lülitatud vähemalt üks nõuetele vastav ja igas suunas nähtav kollane vilkur või vilkurite kombinatsioon.
- 10.2. Sõiduki märgatavuse tagamiseks peab kasutama suunavat valgusseadet, hoiatustõket või suundohutuslampe.
- 10.3. Välja ulatuvale tööorganile võib paigaldada lisavilkuri või suundohutuslambid.
- 10.4. Niitmistöid tegevad sõidukid tuleb lisaks punktis 10.1 nõutule varustada suunavate valgusseadmete ja L8H klassi suundohutuslampidega. Kui niidetakse pärisuunas paigaldada suunav valgusseade tagumisele osale ja vastassuunas niitmisel esiosale.

Joonis 6. Niiduki tähistuse näide

- 10.5. Eraldusribaga teel lubatud kiirusel üle 70 kilomeetrit tunnis kui puudub niitmiseks vajalik ohutusriba ja töid teostatakse sõidurajalt, tuleb sõidusuunas enne niitmismasinat kasutada tõkestussõidukit.
- 10.6. Eraldusribaga teel eraldusribal oleva pörkepiirde ümbruse või eraldusriba käsitsi niitmisel tuleb paigaldada vasakule poole märk 155 „Lahtine killustik“ või märk 158 „Teetööd“ tööpiirkonna algusesse.

11 AJUTISE LIIKLUSKORRALDUSE DOKUMENTEERIMINE

- 11.1. Ajutise liikluskorraldusega kehtestatud piirangud, keelud ja kohustused tuleb dokumenteerida. Dokumenteerimisena võib käsitleda fotode tegemist märgist või video tegemist teelõigust, kui fotolt või videolt on võimalik välja lugeda märgi asukoht ja foto või video tegemise kellaaeg.
- 11.2. Töövõtja peab pidama vabas vormis liikluskorralduse päevikut, kus kajastatakse objekti ülevaatused ja tehtud liikluskorralduse muudatused koos kellaaegadega. Kooskõlastatult tellijaga võib liikluskorralduse päevik olla ka ehitustööde päeviku osa.
- 11.3. Liikluskorralduse päevik tuleb esitada pärast igapäevast sissekannete tegemist omanikujärelevalve teostajale hiljemalt järgmise tööpäeva jooksul.